

Úterý, 3. listopadu 2009. Svátek má Hubert.

ZACHRAŇUJÍ ZÁMEK Zámek ve Sloupně u Nového Bydžova za komunismu chátral. Už třináct let ho opravují nadšenci a památka, která sloužila jako zemědělský sklad, znovu ožívá. Opět tiká hodinový stroj ze 17. století.

Sloupno - Na zámečku ve Sloupně nedaleko Nového Bydžova skladovali zemědělci za komunismu obilí, brambory a zeleninu. Památka chátrala. V prvních letech 21. století ji dokonce chtěla obec prodat, jenže zájemce se nenašel.

Ve vesnici však vzniklo sdružení, které se snaží zámek oživit a proměnit jeho poničené prostory v kulturní centrum nejen Sloupna, ale i okolí. Rekonstrukce probíhá už 13 let a ještě zřejmě několik let potrvá. Zámek, který byl téměř na zboření, už ale vypadá k světu.

Zámek patřil až do roku 1948 církevnímu řádu benediktinů. Ti zdejší panství koupili už v roce 1672. Původně dřevěný zámek, který tady postavili, byl skoro na půli cesty mezi jejich pražským klášterem v Břevnově a klášterem v Broumově. Opati, představení řádu a mniši tady při cestě nocovali a nebo se tu přepřahali koně.

Krušné časy Na zámek prý dokonce jezdíval i proslulý architekt Kilián Ignác Dientzenhofer, podle jehož plánů se stavěla řada kostelů na Broumovsku.

Pravděpodobně podle jeho návrhu benediktini v letech 1740 až 1747 postavili sídlo kamenné.

Krušné časy nastaly památce po roce 1948, kdy se k moci v Československu dostali komunisté. Veškerý mobiliář rozkradli nebo odvezli neznámo kam. „Nejsou k tomu žádné doklady nebo se je nepodařilo vypátrat. Zbytek toho, co tady byl, vyházeli před zámek a zapálili,“ říká správce zámku Pavel Drašík.

V 50. letech sloužil zámek jako sklad obilí a brambor. Do prvního patra „jezeďáci“ foukali zrnometem obilí a ve sklepích skladovali brambory i zeleninu. Pak tady byly sklady rafinerie cukru z nedalekých Skřivan.

Budova rychle chátrala. Přesto v 70. letech minulého století obilí vystřídalo skladiště polní nemocnice a dalšího materiálu civilní obrany Okresní ústavu národního zdraví v Hradci Králové. Vybitím komnat ale došlo ke zničení původních maleb. Teď je opravují restaurátoři.

„Malby pocházejí z poloviny 19. století. Teď restaurátoři dodělávají stropy v jedné místnosti, kde objevili i letopočet 1848,“ říká Drašík.

Srdce zámku Přestože se z původního vybavení nezachovalo téměř nic, jedna rarita se ukrývá ve věži. Místní říkají, že je to srdce zámku. Tím je prý historický hodinový stroj ze 17. století. Odborníci jej zrenovovali a dnes ho řídí elektronika.

„Dá se říct, že to je jediná památka, která se tady z mobiliáře zachovala. Určitě je to unikát. Celý kromě tří součástí je původní,“ říká správce.

VOd roku 1996 zámek, který se stal kulturní památkou, obec a občanské sdružení Pocidliní postupně opravují. Doteď vyklízejí pozůstatky někdejších skladů. Ruku k dílu ale přikládá jen parta nadšenců. Podle správce zámku se spočítají na prstech ruky.

Nejdřív na zámku nechali vyměnit střechu a obnovit věž, která byla stržena v 70. letech. V letech 2001 až 2002 se opravila fasáda. Průběžně se opravuje okolí zámku. Pět let probíhají rekonstrukce vnitřních prostor sídla. Podle studie má stát celá oprava zámku 40 až 50 milionů korun. Doposud práce spolky 20 milionů.

„Za rok budeme dělat rekonstrukce dveří. Ty jsou původní, barokní,“ dodal správce zámku. Obec chce opravit i schodiště, všechna okna a okenice. Některé už totiž nepůjdou ani zrestaurovat, jak jsou shnilé. Dokončit by se měla i elektroinstalace. To vše za asi pět milionů korun.

Bez dotací by se ale zámek těžko podařilo obnovit. „Obec nějaké velké peníze nemá. Každý rok něco do oprav dává, ale nemohou to být miliony,“ dodává správce. Jestli obec dostane peníze z fondu na záchranu kulturního dědictví, opraví v příštím roce za čtyři sta tisíc i zámeckou kapli.

Využívané je zatím první patro zámku, kde se pořádají různé výstavy a plánují se i koncerty. Přízemí na rekonstrukci teprve čeká.

„Prostory zámku by měly být využity pro širokou veřejnost. V kapli v přízemí se uvažuje o pořádání vítání občánků, svateb a případně pohřbů,“ říká Draštík. V dalších místnostech by mohly být třeba klubovny pro místní spolky, mládež nebo seniory.

Regionální mutace | Mladá fronta DNES - východní Čechy (hradec králové)

Autor:

PAVEL BEDNÁŘ